

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี

กรุณา วิไลสมสกุล

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
และคณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
ได้พิจารณาปัญหาพิเศษของ กรุณา วิไลสมสกุล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและ
ภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

(ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์อัมชา ก.บัวเกษร)

๒๓/๖๕

กรรมการ

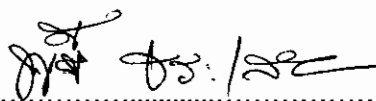
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พจน์ ี ธีระเสนา)

กรรมการและเลขานุการ

(ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พจน์ ี ธีระเสนา)

วันที่...๒๕...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ.๒๕๕๕

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้องอย่างยิ่ง โดยเฉพาะ อาจารย์ ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต และอาจารย์พรเทพ นามกร ได้กรุณาแนะนำและให้คำปรึกษาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของปัญหาพิเศษเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและเสียสละเวลาของท่านเป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ พ.จ.อ. ณัฐนันท์ เรืองไพศาล รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี อาจารย์ ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต และอาจารย์พรเทพ นามกร อาจารย์ประจำ วิทยาลัยการบริหาร รัฐกิจ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาและความเที่ยงตรงของเครื่องมือ และขอขอบพระคุณประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่าน บิดา มารดา และญาติ ๆ ตลอดจนทุกท่านที่เกี่ยวข้องซึ่งมิได้กล่าวนาม ณ ที่นี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

กรุณา วิไลสมสกุล

ชื่อปัญหาพิเศษ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี

ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ กรุณา วิไลสมสกุล

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)

ปีการศึกษา 2554

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี จากประชากร จำนวน 515,708 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นใช้สถิติค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ใช้สถิติ t - test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 ตัว, สถิติ One - way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรมากกว่า 2 ตัว และใช้ LSD เพื่อทดสอบว่าตัวแปรใดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้มารับบริการมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ด้านหลักการมีส่วนร่วมมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ส่วนด้านที่ผู้มารับบริการมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่าและเมื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อาชีพและรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีอายุ การศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Topic Public Opinion on the Management Principles of Good Governance in Chanthaburi

Researcher Karuna Wilaisomsgool

Program Master of Pubic Administration (Public and Private Management)

Academic Year 2011

Abstract

The purpose of this study is: (1) to examine public opinion on the management principles of good governance of the Chanthaburi Provincial Administration Organization, and: (2) to compare public opinion on the management principles of good governance of the Chanthaburi Provincial Administration Organization, as measured by age, educational level, occupation and income. The study population used was the heads of households in the Provincial Administrative Organization area (population 515,708) in Chanthaburi province. The size of the sample was determined using the Taro formula (Yamane, 1970) giving a sample size of 400 people who were used for collection of data and analysis. Statistics used included percentages, means, standard deviation, a statistical t - test for comparison between two factors, One - way ANOVA to compare differences between multiple variables, and LSD to test statistically significantly results. The level of statistical significance was set at .05.

The results showed that public opinion on of all six types of management principles of good governance in the Provincial Administration Organization of Chanthaburi province was at a high level. Considering each type of governance principal, it was found that according to service users, the principle of participation received the highest score, followed by responsibility. The principle receiving the lowest score was value for money. When opinions on management principles of good governance were compared, it was found that different genders, occupations and incomes did not have different opinions, while service users of different ages and education levels held statistically significant differences in opinion.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น	10
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐใหม่.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล	16
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ	26
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น.....	29
แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล	62
เกณฑ์การแปลผล	63
ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล	63
4 ผลการวิจัย.....	64
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป	65
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี.....	67
ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานและผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อ เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหาร งานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี	74
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผล	84
ข้อเสนอแนะ.....	88

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก	97
ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ	103

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	สรุปการอ้างอิงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรอิสระที่ศึกษา 49
2	สรุปการอ้างอิงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรตามที่ศึกษา..... 51
3	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล 65
4	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ด้านหลักนิติธรรม 67
5	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ด้านหลักคุณธรรม..... 68
6	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ด้านหลักความโปร่งใส 69
7	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ด้านการมีส่วนร่วม..... 70
8	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ด้านหลักความรับผิดชอบ 71
9	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ด้านหลักความคุ้มค่า..... 72
10	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมด้านต่าง ๆ 73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ	74
12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอายุ	74
13 การวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอายุ.....	75
14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามการศึกษา.....	76
15 การวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามการศึกษา	77
16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอาชีพ.....	78
17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามรายได้.....	78
18 สรุปการทดสอบสมมติฐาน	79
19 สรุปการทดสอบสมมติฐาน	84

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	58
---	----------------------------	----

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University